T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2025/531
KARAR NO : 2025/726
KARAR TR : 24/11/2025

ÖZET: Tapuda kişiler adına kayıtlı taşınmazların devrinin önlenmesi amacıyla üzerine ihtiyati tedbir konulması ve tapuya şerh verilmesi istemiyle açılan davaların, ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Adli Yargı Yerinde
1. Dava
Davacı : Ağrı Valiliği (İl Tarım ve Orman Müdürlüğü)
Vekili : Av. F. C. T.
Davalı : A. Ç.
Vekili : Av. U. S. S.
Adli Yargı Yerinde
2. Dava
Davacı : Ağrı Valiliği (İl Tarım ve Orman Müdürlüğü)
Vekili : Av. F. C. T.
Davalı : M. N. Ç.
Vekili : Av. U. S. S.
İdari Yargı Yerinde
Davacı : Ağrı Valiliği (İl Tarım ve Orman Müdürlüğü)
Vekili : Av. F. C. T.
Davalı : Tapu Kadastro VIII. (Erzurum) Bölge Müdürlüğü

I. DAVA KONUSU OLAY

1.Davacı Ağrı Valiliği vekili, davalı A. Ç. adına kayıtlı sayılı taşınmazın tapuya sehven arsa olarak tescil edildiğini ancak vasfının tarla olduğunu belirterek, bu nedenle taşınmazın arsa olarak üçüncü kişilere satılmasının önlenmesi, tapuya güven ilkesi sebebiyle 3. kişilerin hak ve menfaatlerinin korunması, mağduriyet oluşmaması, açılan davanın ve ileride verilecek kararın sonuçsuz kalmaması amacıyla, taşınmaz üzerine ihtiyati tedbir olarak "*satılamaz*", "*devredilemez*" şerhinin konulmasına ve tarla vasıflı olarak tapuya tescil edilmesine karar verilmesi istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

2. Ağrı 1. Asliye Hukuk Mahkemesi 12/09/2024 tarih ve E.2024/80, K.2024/228 sayılı kararı ile, davanın reddine karar vermiş ve bu karara karşı istinaf isteminde bulunulmuştur. Mahkeme kararının ilgili kısmı şöyledir:

"...Davanın taşınmazın tapudaki vasfının değişikliğine ilişkin dava olduğu görülmüştür. Dava konusu sayılı taşınmazın tapuda "tarla" niteliğiyle kayıtlı iken "Arsa" vasfına dönüştürülmesinde sakınca olmadığına dair 9858675 sayılı İl Müdür Vekili İmzalı yazısı

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden HKx6So3 - KaNUvre - BPDB758 - PTfzuI= ile erişebilirsin

ile tapuda vasıf değişikliği yapıldığı, yapılan işlemin usule ve mevzuata aykırı olması nedeniyle huzurdaki dava açılmış ise de 22.07.2013 tarihli ve 2013/5150 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan (18.05.1994 tarihli ve 94/5623 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Tapu Sicil Tüzüğü'nün 81 ve 85.) Tapu Sicili Tüzüğünün 72 ve 74. maddelerine göre tapu kütüğündeki kaydın değiştirilmesi ve kütük üzerindeki düzeltmelerin, bir başka ifade ile tapuda cins ve vasıf düzeltilmesi işlemlerinin tapu idaresince yapılacağı ve idari bir görev olduğu (Yargıtay 1. Hukuk Dairesi 2016/17583 E- 2018/9102 K sayılı ilamı, İzmir BAM 1.HD 2019/1663 E- 2021/88 K sayılı ilamı) kanaatine varılarak davanın reddine karar verilmesi gerekmiş..."

3. **Erzurum Bölge Adliye Mahkemesi 1. Hukuk Dairesi 06/12/2024 tarih ve E.2024/1807, K.2024/2027 sayılı kararı** ile; davacı vekilinin istinaf başvurusunun kabulü ile Ağrı 1. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2024/80 Esas - 2024/228 Karar sayılı kararının HMK'nun 353/1-b-2. maddesi uyarınca kaldırılmasına, kaldırılan hükmün yerine geçmek üzere, davanın usulden reddine karar vermiş, bu karar temyiz edilmiş, Yargıtay 1. Hukuk Dairesi 03/03/2025 tarih ve E.2025/414, K.2025/1043 sayı ile kararı onanmış ve bu karar kesinleşmiştir. Bölge Adliye Mahkemesi kararının ilgili kısmı şöyledir:

"...İstinaf kanun yolu başvurusuna konu edilen karar hakkında 6100 sayılı HMK'nun 355. maddesindeki düzenleme gereğince, istinaf dilekçesinde belirtilen nedenler ve kamu düzenine aykırılık bulunup bulunmadığı hususlarıyla sınırlı olarak yapılan inceleme sonucunda;

Dava; cins tashihinin iptali ve eski hale getirme istemine ilişkindir.

18.5.1994 tarih ve 1994/5623 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe giren Tapu Sicil Tüzüğünün 81 ve 85. maddelerine göre tapu kütüğündeki kaydın değiştirilmesi ve kütük üzerindeki düzeltmelerin, bir başka ifade ile tapuda cins ve vasıf düzeltilmesi işlemlerinin tapu idaresince yapılacağı ve idari bir görev olduğu tartışmasızdır (Yargıtay 1. HD 2016/15922 E - 2018/9922 K, 2016/7979 E - 2018/9334 K sayılı kararları).

Taşınmazın tarla ya da arsa niteliğinin tespiti işlemi de cins tashihinin bir unsuru olup, bu hususun da idarece saptanması gerekmektedir.

Davacının talebi, tapu kaydında yasal gerekleri yerine getirilmeden yapılan cins tashihinin yolsuz tescil niteliğinde olduğu iddiasıyla kaydın düzeltilmesi isteğine ilişkindir. İlk derece mahkemesince tapu kütüğündeki kaydın değiştirilmesi ve kütük üzerindeki düzeltmelerin, bir başka ifadeyle tapuda cins ve vasıf düzeltilmesi işlemlerinin tapu idaresince yapılacağı ve idari bir görev olduğu belirtilerek davanın reddine karar verilmiş, karar davacı vekili tarafından istinaf edilmiştir.

Somut olayda davacı vekili, dava konusu numaralı taşınmazın tapuda arsa olan niteliğinin eski haline dönüştürülerek tarla vasfıyla tapuya tescil edilmesini talep etmiş, mahkemece cins ve vasıf düzeltilmesi işlemlerinin tapu idaresince yapılacağı ve idari bir görev olduğu kanaatiyle davanın reddine karar verilmiştir. Ancak bu tür işlemlerin idari bir görev olması sebebiyle mahkemenin, idari yargının görev alanına giren bir konu olduğu gerekçesiyle yargı yolu bakımından davanın reddine karar vermesi gerekirdi (Yargıtay 1. HD'nin 2011/13157 E - 2012/1008 K). Mahkemece verilen karar netice itibariyle isabetli olsa da gerekçe olarak isabetli olmadığından dosyanın ilk derece mahkemesine gönderilmesine gerek olmadan bu hususta Dairemizce yeniden hüküm tesisi yoluna gidilmiştir.

Açıklanan nedenlerle, HMK 355. madde gereğince istinaf dilekçesinde belirtilen sebepler ve kamu düzenine ilişkin hususlarla sınırlı olarak yapılan inceleme neticesinde davacı vekilinin istinaf başvurusunun kabulü ile 6100 sayılı HMK'nun 353/1-b-2 maddesi gereğince kararın kaldırılmasına ancak bu durum yeniden yargılama yapılmasını gerektirmediğinden Dairemizce yeniden hüküm kurulmasına karar verilmiş..."

4. Davacı Ağrı Valiliği vekili, davalı M. N. Ç. adına kayıtlı numaralı taşınmazın tarla vasfında olmasına rağmen sehven arsa olarak tescil edilmesi nedeniyle arsa sıfatıyla üçüncü kişilere satılmasının önlenmesi, tapuya güven ilkesi sebebiyle 3. Kişilerin hak ve menfaatlerinin korunması ve mağduriyet oluşmaması, açılan davanın ve ileride verilecek kararın sonuçsuz kalmaması amacıyla dava konusu taşınmaz üzerine ihtiyati tedbir olarak

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden HKx6So3 - KaNUvre - BPDB758 - PTfzuI= ile erişebilirsin

satılamaz, devredilemez şerhinin konulmasına ve tarla vasıflı olarak tapuya tescil edilmesine karar verilmesi istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

5. Ağrı 1. Asliye Hukuk Mahkemesi 12/09/2024 tarih ve E.2024/81, K.2024/229 sayılı kararı ile, davanın reddine karar vermiş ve bu karara karşı istinaf isteminde bulunulmuştur. Mahkeme kararının ilgili kısmı şöyledir:

"...Davanın taşınmazın tapudaki vasfının değişikliğine ilişkin dava olduğu görülmüştür.

Dava konusu sayılı taşınmazın tapuda 'tarla' niteliğiyle kayıtlı iken 'arsa' vasfına dönüştürülmesinde sakınca olmadığına dair 9858675 sayılı İl Müdür Vekili İmzalı yazısı ile tapuda vasıf değişikliği yapıldığı, yapılan işlemin usule ve mevzuata aykırı olması nedeniyle huzurdaki dava açılmış ise de 22.07.2013 tarihli ve 2013/5150 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan (18.05.1994 tarihli ve 94/5623 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Tapu Sicil Tüzüğü'nün 81 ve 85.) Tapu Sicili Tüzüğünün 72 ve 74. maddelerine göre tapu kütüğündeki kaydın değiştirilmesi ve kütük üzerindeki düzeltmelerin, bir başka ifade ile tapuda cins ve vasıf düzeltilmesi işlemlerinin tapu idaresince yapılacağı ve idari bir görev olduğu (Yargıtay 1. Hukuk Dairesi 2016/17583 E-2018/9102 K sayılı ilamı, İzmir BAM 1. HD 2019/1663 E-2021/88 K sayılı ilamı) kanaatine varılarak davanın reddine karar verilmesi gerekmiş..."

6. **Erzurum Bölge Adliye Mahkemesi 1. Hukuk Dairesi 06/12/2024 tarih ve E.2024/1806, K.2024/2026 sayılı kararı** ile, istinaf başvurusunun kabulü ile mahkeme kararının kaldırılmasına, kaldırılan hükmün yerine geçmek üzere; davanın usulden reddine karar vermiş, bu karar temyiz edilmiş, Yargıtay 1. Hukuk Dairesi 03/03/2025 tarih ve E.2025/413, K.2025/1044 sayı ile kararı onanmış ve bu karar kesinleşmiştir. Bölge Adliye Mahkemesi kararının ilgili kısmı şöyledir:

"...İstinaf kanun yolu başvurusuna konu edilen karar hakkında 6100 sayılı HMK'nun 355. maddesindeki düzenleme gereğince, istinaf dilekçesinde belirtilen nedenler ve kamu düzenine aykırılık bulunup bulunmadığı hususlarıyla sınırlı olarak yapılan inceleme sonucunda;

Dava; cins tashihinin iptali ve eski hale getirme istemine ilişkindir.

18.5.1994 tarih ve 1994/5623 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe giren Tapu Sicil Tüzüğünün 81 ve 85. maddelerine göre tapu kütüğündeki kaydın değiştirilmesi ve kütük üzerindeki düzeltmelerin, bir başka ifade ile tapuda cins ve vasıf düzeltilmesi işlemlerinin tapu idaresince yapılacağı ve idari bir görev olduğu tartışmasızdır (Yargıtay 1. HD 2016/15922 E - 2018/9922 K, 2016/7979 E - 2018/9334 K sayılı kararları).

Taşınmazın tarla ya da arsa niteliğinin tespiti işlemi de cins tashihinin bir unsuru olup, bu hususun da idarece saptanması gerekmektedir.

Davacının talebi, tapu kaydında yasal gerekleri yerine getirilmeden yapılan cins tashihinin yolsuz tescil niteliğinde olduğu iddiasıyla kaydın düzeltilmesi isteğine ilişkindir. İlk derece mahkemesince tapu kütüğündeki kaydın değiştirilmesi ve kütük üzerindeki düzeltmelerin, bir başka ifadeyle tapuda cins ve vasıf düzeltilmesi işlemlerinin tapu idaresince yapılacağı ve idari bir görev olduğu belirtilerek davanın reddine karar verilmiş, karar davacı vekili tarafından istinaf edilmiştir.

Somut olayda davacı vekili, dava konusu numaralı taşınmazın tapuda arsa olan niteliğinin eski haline dönüştürülerek tarla vasfıyla tapuya tescil edilmesini talep etmiş, mahkemece cins ve vasıf düzeltilmesi işlemlerinin tapu idaresince yapılacağı ve idari bir görev olduğu kanaatiyle davanın reddine karar verilmiştir. Ancak bu tür işlemlerin idari bir görev olması sebebiyle mahkemenin, idari yargının görev alanına giren bir konu olduğu gerekçesiyle yargı yolu bakımından davanın reddine karar vermesi gerekirdi (Yargıtay 1. HD'nin 2011/13157 E - 2012/1008 K). Mahkemece verilen karar netice itibariyle isabetli olsa da gerekçe olarak isabetli olmadığından dosyanın ilk derece mahkemesine gönderilmesine gerek olmadan bu hususta Dairemizce yeniden hüküm tesisi yoluna gidilmiştir.

Açıklanan nedenlerle, HMK 355. madde gereğince istinaf dilekçesinde belirtilen sebepler ve kamu düzenine ilişkin hususlarla sınırlı olarak yapılan inceleme neticesinde davacı vekilinin

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden HKx6So3 - KaNUvre - BPDB758 - PTfzuI= ile erişebilirsin

istinaf başvurusunun kabulü ile 6100 sayılı HMK'nun 353/1-b-2 maddesi gereğince kararın kaldırılmasına ancak bu durum yeniden yargılama yapılmasını gerektirmediğinden Dairemizce yeniden hüküm kurulmasına karar verilmiş..."

7. Davacı Ağrı Valiliği vekili bu kez Tapu ve Kadastro VIII. (Erzurum) Bölge Müdürlüğüne karşı, A. Ç. ve M. N. Ç. adına kayıtlı ve , sayılı taşınmazların tapu kayıtlarına sehven arsa olarak kayıt edilmesi ancak bu taşınmazların tarla vasfında olduğu, dolayısıyla tapu kayıtları üzerine üçüncü kişilere satış, ifraz, tevhit, miras, hislendirmek vb. yoluyla devrinin önlenmesi amacıyla, taşınmazlar üzerine ihtiyati tedbirkonulması ve tapuya şerh verilmesi talebinin kabulü ile Ağrı Tapu Müdürlüğünün bila tarih ve E-74929870-105-10771417 sayılı işlemine karşı yapılan itiraz sonucu aynı yönde olan Tapu ve Kadastro VIII (Erzurum) Bölge Müdürlüğünün 11/12/2023 tarih ve 10995379 sayılı işleminin iptaline karar verilmesi istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

B. İdari Yargıda

8. **Ağrı İdare Mahkemesi 26/06/2025 tarih ve E.2025/1068 sayılı kararı ile**, uyuşmazlığın görüm ve çözümü adli yargı merciilerinin görev alanına girdiği sonucuna varıldığından, 2247 sayılı Kanun'un 15 ve 19. maddeleri uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için ilk görevsizlik kararını veren Erzurum Bölge Adliye Mahkemesi 1. Hukuk Dairesinin 06/12/2024 tarih ve E.2024/1806, K.2024/2026 sayılı dosyası ile Erzurum Bölge Adliye Mahkemesi 1. Hukuk Dairesinin 06/12/2024 tarih ve E.2024/1807, K.2024/2027 sayılı dosyası da temin edilerek dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine ve dosya incelemesinin bu konuda Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar ertelenmesine karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"...Dava dosyasının incelenmesinden, dava konusu ve M. N. Ç. adına kayıtlı ve parsel numaralı taşımazların tapu kayıtları üzerine üçüncü kişilere satış, ifraz, tevhit, miras, hislendirmek vb. yoluyla devrinin önlenmesi amacıyla, taşınmazlar üzerine ihtiyati tedbir konulması ve tapuya şerh verilmesi talebinin kabulü ile Ağrı Tapu Müdürlüğü'nün bila tarih ve E-74929870-105-10771417 sayılı işllemine karşı yapılan itiraz sonucu aynı yönde olan Tapu ve Kadastro VİT (Erzurum) Bölge Müdürlüğünün 11/12/2023 tarih ve 10995379 sayılı işleminin iptaline karar verilmesi istemiyle bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Somut olayda, davacının tapu kaydında terkin ve tescil sonucunu doğuracak bir başvuruda bulunduğu, bu bağlamda tapuda cins değişikliğine ilişkin işlem ve taşınmazların tapu kayıtları üzerine üçüncü kişilere satış, ifraz, tevhit , miras, hislendirmek vb. yoluyla devrinin önlenmesi amacıyla, taşınmazlar üzerine ihtiyati tedbir konulması ve tapuya şerh verilmesi talebinin idari nitelikli sayılmayacağı ve ortada idari yargı yetkisi dahilinde bir uyuşmazlık bulunmadığı anlaşılmakla, uyuşmazlığın Türk Medeni Kanunu hükümlerine göre adli yargı yerinde çözümünün gerektiği sonucuna varılmıştır.

Nitekim; Uyuşmazlık Mahkemesinin 27/03/2023 tarih ve E.2023/79, K.2023/262 sayılı kararı ile , 27/11/2023 tarih ve E.2022/736, K:2023/695 sayılı kararları da bu yöndedir..."

9. Ağrı İdare Mahkemesince, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

10. 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun Üçüncü Kısım, İkinci Bölümünün *"Tapu Sicili"* ana başlığının *"A.Kurulması; I.Sicil Bakımından; I.Genel olarak"* başlıklı 997. maddesi şöyledir:

"Taşınmazlar üzerindeki hakları göstermek üzere tapu sicili tutulur.
Tapu sicili, tapu kütüğü ve kat mülkiyeti kütüğü ile bunları tamamlayan yevmiye defteri ve

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden HKx6So3 - KaNUvre - BPDB758 - PTfzuI= ile erişebilirsin

belgeler ile plânlardan oluşur.

Sicilin örneği, nasıl tutulacağı ve yardımcı siciller Cumhurbaşkanınca çıkarılan yönetmelikle belirlenir."

11. 4721 sayılı Kanun'un *"2.Taşınmazların kaydedilmesi; a.Kaydedilecek taşınmazlar"* başlıklı 998. maddesinin ilgili fıkraları şöyledir:

"Tapu siciline taşınmaz olarak şunlar kaydedilir:
1. Arazi,
2. Taşınmazlar üzerindeki bağımsız ve sürekli haklar,
3. Kat mülkiyetine konu olan bağımsız bölümler.
Arazinin tapu siciline kaydı, özel kanun hükümlerine tâbidir.
..."

12. 4721 sayılı Kanun'un *"B.İşlemler; I.İşlemlerin konusu; 1.Tescil"* başlıklı 1008. maddesi şöyledir:

"Taşınmaza ilişkin aşağıdaki haklar, tapu kütüğüne tescil edilir:
1. Mülkiyet,
2. İrtifak hakları ve taşınmaz yükleri,
3. Rehin hakları."

13. 4721 sayılı Kanun'un *"II.Tescilin ve terkinin koşulları; 1.İstem; a.Tescil için"* başlıklı 1013. maddesi şöyledir:

"Tescil, tasarrufa konu olan taşınmaz malikinin yazılı beyanı üzerine yapılır.
Edinen kimse, kanun hükmüne, kesinleşmiş mahkeme kararına veya buna eşdeğer bir belgeye dayanıyorsa, bu beyana gerek yoktur.
Bir aynî hakkı tescilden önce kazanan kimse, gerekli belgeleri ibraz ederek tescili isteyebilir."

14. 4721 sayılı Kanun'un *"D.Tescilin etkileri; I.Tescilin yapılmamasının sonuçları"* başlıklı 1021. maddesi şöyledir:

"Kurulması kanunen tescile tâbi aynî haklar, tescil edilmedikçe varlık kazanamaz."

15. 4721 sayılı Kanun'un *"III.Düzeltme"* başlıklı 1027. maddesi şöyledir:

"İlgililerin yazılı rızaları olmadıkça, tapu memuru, tapu sicilindeki yanlışlığı ancak mahkeme kararıyla düzeltebilir.
Düzeltme, eski tescilin terkini ve yeni bir tescilin yapılması biçiminde de olabilir.
Tapu memuru, basit yazı yanlışlıklarını, Cumhurbaşkanınca çıkarılan yönetmelik uyarınca re'sen düzeltir."

16. 04/07/2018 günlü ve 30468 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 477 sayılı Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin geçici 1.maddesi şöyledir:

"Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlüğe girdiği tarihten önce, bu Kanun Hükmünde Kararname ile değişiklik yapılan kanunların ilgili maddeleri gereğince yürürlüğe konulmuş olan tüzükler, nizamnameler, Başbakanlık ve Bakanlar Kurulu tarafından çıkarılan yönetmelikler ile diğer işlemler yürürlükten kaldırılmadıkça geçerliliğini sürdürür."

17. 4721 sayılı Kanun'un 913, 997, 998, 1000, 1012 ve 1017. maddelerine dayanılarak

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden HKx6So3 - KaNUvre - BPDB758 - PTfzuI= ile erişebilirsin

hazırlanmış olan ve anılan KHK hüküm gereğince uyuşmazlık tarihinde yürürlükte bulunan Tapu Sicili Tüzüğü'nün, *"Kaydın değiştirilmesi"* başlıklı 72. maddesi şöyledir:

> "*Tapu sicilinde değişiklik, hak sahibinin istemine ya da yetkili makam veya mahkeme kararına istinaden yapılır.*
> *Tapu sicilindeki değişiklikler, üzerinin kırmızı mürekkepli kalemle çizilip, değişiklik tarih ve yevmiye numarasıyla yeni kaydın yazılması suretiyle yapılır.*
> *Önceki kayıt bir harfle yazılı ise, değişiklikte de aynı harf kullanılır.*
> *Rehinli alacağın kısmen ödenmesi veya rehnin miktar, faiz, derece, süre gibi unsurlarında yapılacak değişiklikler, düşünceler sütununda ilgili rehnin harfi kullanılmak suretiyle belirtilir."*

18. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun *"İdari dava türleri ve idari yargı yetkisinin sınırı"* başlıklı 2. maddesinin 1. fıkrası şöyledir:

> *" 1. (Değişik: 10/6/1994-4001/1 md.) İdari dava türleri şunlardır:*
> *a) (İptal: Anayasa Mahkemesinin 21/9/1995 tarihli ve E:1995/27, K:1995/47 sayılı kararı ile; Yeniden Düzenleme: 8/6/2000-4577/5 md.) İdarî işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlâl edilenler tarafından açılan iptal davaları,*
> *b) İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları,*
> *c) (Değişik: 18/12/1999-4492/6 md.) Tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davalar..."*

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

19. Uyuşmazlık Mahkemesinin Kenan YAŞAR'ın Başkanlığında, Üyeler Eyüp SARICALAR, Bayram ŞEN, Döndü Deniz BİLİR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Recep KILIÇ'ın katılımlarıyla yapılan 24/11/2025 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, İdare Mahkemesince, anılan Kanun'un 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, adli ve idari yargı yerlerinde açılan davalarda davalıların aynı olmadığı görülmekte ise de; adli yargı kararları doğrultusunda idari yargı yerinde dava açılması, konuların aynı olması ve görev uyuşmazlığının çözümünün kamu düzenine ilişkin bulunması hususları gözetilerek, başvurunun usule uygun olduğu değerlendirilmesinin yapıldığı, idari yargı dosyası ekinde adli yargı dosyaları birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

20. Raportör-Hakim Gülşen AKAR PEHLİVAN'ın davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

21. Davalar, Ağrı Valiliği tarafından, tapuda kişiler adına kayıtlı olan taşınmazların devrinin önlenmesi amacıyla, üzerlerine ihtiyati tedbir konulması ve tapuya şerh verilmesi istemleriyle açılmıştır.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden HKx6So3 - KaNUvre - BPDB758 - PTfzuI= ile erişebilirsin

22. Dosyaların incelenmesinden; adli yargı yerinde davalılar A. Ç. adına kayıtlı numaralı taşınmaz ile M. N. Ç. adına kayıtlı numaralı taşınmazın arsa sıfatıyla üçüncü kişilere satılmasının önlenmesi, tapuya güven ilkesi sebebiyle 3. kişilerin hak ve menfaatlerinin korunması ve mağduriyet oluşmaması, açılan davanın ve ileride verilecek kararın sonuçsuz kalmaması amacıyla dava konusu taşınmazlar üzerine ihtiyati tedbir olarak satılamaz, devredilemez şerhinin konulmasına ve taşınmazların tarla vasıflı olarak tescil edilmelerine karar verilmesi istemleriyle davaların açıldığı anlaşılmıştır.

23. Somut olayda, davacı Ağrı Valiliğinin tapu kaydında terkin ve tescil sonucunu doğuracak bir başvuruda bulunduğu, bu bağlamda tapuda cins değişikliğine ilişkin işlem ile taşınmazların tapu kayıtları üzerine üçüncü kişileri satış, ifraz, tevhit, miras, hislendirmek vb. yoluyla devrinin önlenmesi amacıyla taşınmazlar üzerine ihtiyatı tedbir konulması ve tapuya şerh verilmesi talebinin idari nitelikli sayılmayacağı ve ortada idari yargı yetkisi dahilinde bir uyuşmazlık bulunmadığı anlaşılmakla, uyuşmazlığın Türk Medeni Kanunu hükümlerine göre adli yargı yerinde çözümünün gerektiği sonucuna varılmıştır.

24. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Ağrı İdare Mahkemesinin başvurusunun kabulü ile Erzurum Bölge Adliye Mahkemesi 1. Hukuk Dairesinin 06/12/2024 tarih ve E.2024/1807, K.2024/2027 sayılı ve Erzurum Bölge Adliye Mahkemesi 1. Hukuk Dairesinin 06/12/2024 tarih ve E.2024/1806, K.2024/2026 sayılı görevsizlik kararlarının kaldırılması gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Ağrı İdare Mahkemesinin BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile Erzurum Bölge Adliye Mahkemesi 1. Hukuk Dairesinin 06/12/2024 tarih ve E.2024/1807, K.2024/2027 sayılı GÖREVSİZLİK KARARI ile Erzurum Bölge Adliye Mahkemesi 1. Hukuk Dairesinin 06/12/2024 tarih ve E.2024/1806, K.2024/2026 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

24/11/2025 tarihinde, OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan Vekili	Üye	Üye	Üye
Kenan	Eyüp	Bayram	Döndü DENİZ
YAŞAR	SARICALAR	ŞEN	BİLİR

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Recep
ARSLAN	BALLI	KILIÇ

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden HKx6So3 - KaNUvre - BPDB758 - PTfzuI= ile erişebilirsin